

A Képviselő-testület
nyilvános ülésének anyaga
(2011.évi CLXXXIX. törvény
46.§ (1)bek.)

**Előterjesztés
a Képviselő-testület ülésére**

Tárgy: A Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat 2015 - 2019. évekre szóló Gazdasági Programjának elfogadása

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyarország önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a alapján a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melyben meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembe vételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

Erre tekintettel a Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat 2015 - 2019. évekre szóló Gazdasági Programját a melléklet szerint terjesztem elő.

A Gazdasági Programot véleményezésre megküldtem a Pénzügyi Bizottságnak, továbbá a Képviselő-testület szakbizottságainak. A Bizottságok véleményéről a testületi ülésen adok tájékoztatást.

Kérem a Képviselő-testületet, hogy az alábbi határozati javaslatot fogadja el.

Határozati javaslat:

A Képviselő-testület az előterjesztéshez mellékelte, a Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat 2015-2019. évekre szóló Gazdasági Programját elfogadja.

(Döntéshozatal módja: egyszerű többség)

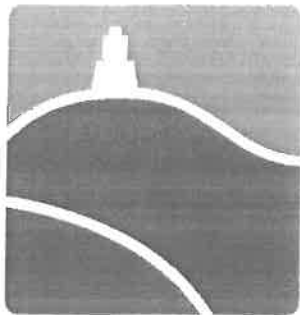
Budapest Hegyvidék 2015. április 16.

Gottfriedné dr. Tusor Gabriella
jegyző

Láttam:

Pokorni Zoltán
polgármester

Melléklet!

Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat

Gazdasági Program

2015-2019

Budapest Hegyvidék, 2015. április

BEVEZETÉS

A Magyarország önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a alapján a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melyben meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembe vételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A Budapest XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) 2015-2019. évekre (a továbbiakban: programidőszak) vonatkozó Gazdasági Programját (a továbbiakban: Program) az alábbi szerkezetben készítettük el:

1. a Hegyvidék bemutatása, földrajzi, demográfiai jellemzői
2. az előző Gazdasági Program teljesülésének értékelése
3. az Önkormányzat gazdasági helyzete, fejlesztési forrásai
4. a Hegyvidék jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan
5. az egyes közszolgáltatásokra vonatkozó ötéves programok kifejtése
6. településfejlesztési elképzelések
7. az önkormányzati vagyongazdálkodás célkitűzései, eszközei
8. szervezeti, intézményi háttér alakulásának prognózisa
9. várható eredmények összefoglalása.

1. HEGYVIDÉK BEMUTATÁSA, FÖLDRAJZI, DEMOGRÁFIAI JELLEMZŐI

A Hegyvidék a Főváros budai oldalának táji, természeti és épített környezeti szempontból kedvező adottságokkal rendelkező kerülete. Nagy múltú intézményekkel, épületekkel rendelkezik. Az intézmények a kutatást (KFKI, csillagvizsgáló), a kultúrát (múzeumok, könyvtárak), valamint rekreációs, kiránduló, sport és szórakoztatási célokat szolgálják. A ma már műemléki, országos, fővárosi, vagy kerületi védelem alatt álló egykori családi nyaralók, villák és épületek sajátos hegyvidéki építészeti karakterrel rendelkeznek. Az Önkormányzatnak a lakóövezeti funkción túl és a kerületi ellátó szerep mellett bizonyos szegmensekben fővárosi szintű ellátást kell biztosítani a fenntartható fejlődés elvén.

A kerületre a hegyvidéki zóna túlsúlya a jellemző, amely a belső zónához szorosan kötődő budai hegyvidék sajátos kertvárosi lakónegyedeit foglalja magában, ezáltal fontos feladata a térség zöldterületeinek, valamint a városkép védelme.

A Hegyvidék több mint 59 ezer fős lakosságának szociális helyzete a budapesti és az országos átlagnál kedvezőbb. A lakosság korösszetétele tükrözi az utóbbi évek országos tendenciáit, azaz a 60 év feletti korosztály részaránya növekedést mutat. A lakosok jelentős része magasan kvalifikált, a szellemi foglalkozásúak széles csoportjából kerül ki. Az iskolázottsági mutatókból következik, hogy relatíve alacsony a munkanélküliség, az aktív kerületi polgárok kedvezőbb pozícióban

vannak a munkaerő piacon. A helyi közszolgáltatásokkal szemben a lakosság kritikus, elvárásai magasak.

2. AZ ELŐZŐ GAZDASÁGI PROGRAM TELJESÜLÉSÉNEK ÉRTÉKELÉSE

A 2011-2014. időszakra vonatkozó Gazdasági Program prioritásként kezelte a likviditás megőrzését, az adósságszolgálat pontos teljesítését, a közszolgáltatások színvonalának fenntartását, pályázati források minél szélesebb körű bevonását a fejlesztési elképzelések megvalósítása érdekében, mindehhez a hatékony vagyongazdálkodás és a közteherviselés eszközrendszerét is hozzárendelve. A program készítésekor már előre vetítettük, hogy a Kormány reformtervei között kiemelt helyen szerepel a közigazgatás átalakítása, és az államreform elemei sarkalatos pontokon érintik, tervezik átalakítani az önkormányzati rendszert is, amely önkormányzatunk gazdasági helyzetét is jelentősen befolyásolhatja. Azóta változások sorozatát éltük meg, amelyek kedvező és kedvezőtlen hatást egyaránt gyakoroltak a gazdálkodásra. Összességében megállapítható, hogy az **Önkormányzat** a változások közepette is a **feladatellátásra koncentrált, adaptálódott a megváltozott körülményekhez, és konstruktív partner volt a változásokban.**

A kiemelt prioritások teljesültek. Az adósságszolgálati kötelezettséget pontosan teljesítettük, egészen addig, amíg ettől a 2013. és 2014. években végrehajtott kormányzati adósságátvállalás keretében két lépésben mentesültünk. Az adósságkonszolidáció a pénzügyi likviditás megőrzéséhez is hozzájárult, így a programidőszak utolsó évében már átmeneti jelleggel sem volt szükség folyószámla hitelfelvételre. A vagyongazdálkodás keretében elegendő forrást biztosítottunk a legfontosabb fejlesztési feladatok megvalósítása érdekében, és 2013. óta egy nagyértékű ingatlan értékesítéséből származó bevételből pénzügyi tartalékot is tudtunk képezni. A helyi adóink mértékét az egyes adónemekben differenciáltan és csak minimális mértékben emeltük, a lakbérek és az intézményi térítési díjak a programidőszak utolsó két évében változatlanok maradtak. A közszolgáltatások színvonalát megőriztük, sőt folyamatosan javítottuk, és bővítettük. Különösen büszkék vagyunk sikeres pályázati munkánkra, amelyek hozzájárultak fejlesztési céljaink megvalósításához.

Hazai forrásból a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, valamint a Nemzeti Kulturális Alap pályázatain nyert, összesen 85 millió Ft támogatásból állítottuk fel Kós Károly, gróf Esterházy János, Mindszenty bíboros, valamint Boldog Teréz anya szobrát és végeztük el a kapcsolódó térrendezési munkákat. A Belügyminisztérium támogatásával valósult meg a Hegyvidéki Utánpótlás Centrum kialakítása a Csaba u. 7/A. sz. alatt és a Csörsz utcai Sportcsarnok uszodájának csíramentesítése UV technológia felhasználásával.

A közfoglalkoztatási program keretében 2011 óta folyamatosan a Polgármesteri Hivatalban és az Önkormányzat intézményeiben 35-50 fő közfoglalkoztatott számára összesen mintegy 60 millió Ft támogatást kapott Önkormányzatunk.

A Fővárosi Önkormányzat által kiírt TÉR_KÖZ pályázaton 147,75 millió Ft-os támogatást nyertünk a Hegyvidéki Városháza tér kialakítására.

A nyertes és megvalósult EU-s projekteket az alábbi táblázat mutatja be:

					<i>forintban</i>
	Pályázati kiírás	Projekt címe	Fejlesztés költsége	Önrész	Elnyert támogatás
1.	KEOP-5.3.0/A/09-2009-0032	A Budapest XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Polgármesteri Hivatala épületének energia-hatékonyság növelése nyílászáró-cserével	50 137 500	25 068 750	25 068 750
2.	KMOP-3.3.3-09-2001-0016	Hálózatra kapcsolt fotovoltaikus rendszer megvalósítása a Zugligeti Óvoda és Zugligeti Bölcsőde épületén	63 516 875	25 406 750	38 110 125
3.	KMOP-3.3.3-11-2011-0037	Napelemes rendszerek telepítése a Budapest XII. kerületi Normafa Óvoda, valamint a KIMBI Óvoda épületén	55 626 635	0	55 626 635
4.	KMOP-4.5.2-11-2012-0019	Budapest XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Krisztinavárosi Bölcsőde kapacitásbővítése	185 546 353	18 554 635	166 991 718
5.	KMOP-4.6.1-11-2012-0014	A Budapest XII kerület Hegyvidéki Önkormányzat KIMBI Óvoda kapacitásbővítése	210 526 000	10 710 465	199 815 535
6.	TÁMOP-3.1.3-11/1-2012-0020	Az Arany János Általános Iskola és Gimnázium természettudományos módszertanának és eszközrendszerének fejlesztése	286 270 925	0	286 270 925
7.	KEOP-2012-5.5.0/A/12-2013-0284	A Zugligeti Óvoda és Zugligeti Bölcsőde épületének energetikai fejlesztése	76 660 822	11 499 123	65 161 699
8.	KEOP-2012-5.5.0/A/12-2013-0413	A Tamási Áron általános Iskola és Német Nemzetiségi Két Tannyelvű Gimnázium „B” épületének energetikai fejlesztése	42 799 036	6 419 855	36 379 181
9.	KMOP-3.3.3-13-2013-0031	Napelemes rendszer kialakítása a Hegyvidéki Polgármesteri Hivatal épületén	37 969 876	0	37 969 876
10.	ÁROP-3.A.1/B-2008-0008	A Budapest XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat Polgármesteri Hivatala és intézményei működésének átfogó fejlesztése	46 659 900	4 665 990	41 993 910
11.	ÁROP-1.A.6-2013-2013-0006	Közigazgatási partnerségi kapcsolatok erősítése a Hegyvidéken	19 184 960	0	19 184 960
12.	ÁROP-3.A.2-2013-2013-0001	Szervezetfejlesztés Budapest Hegyvidék Önkormányzata számára	39 959 600	0	39 959 600
ÖSSZESEN:			1 114 858 482	102 325 568	1 012 532 914

3. AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDASÁGI HELYZETE, FEJLESZTÉSI FORRÁSAI

A helyi önkormányzatok gazdálkodása az államháztartás részeként nem függetleníthető a makrogazdasági folyamatoktól, a gazdasági mutatók alakulásától (GDP, infláció) és a közszolgáltatási feladatok jogszabályi előírásoknak megfelelő szinten történő ellátásától, az önként vállalt feladatok mértékétől. Az országos költségvetési politika kiemelt területei az éves költségvetési törvényben változnak, és az önkormányzati feladatellátás lehetőségei évente a költségvetési rendeletben ehhez alkalmazkodva, a várható külső forrásoktól való nagymértékű függés jegyében alakulnak.

A gazdálkodásban biztosítani kell az államháztartási és számviteli alapelvek érvényesülését, kiemelve a pénzügyi egyensúly megtartását és a közpénzek hatékony, eredményes és ellenőrizhető elköltését.

3.1. Helyzetelemzés

A kötelező közszolgáltatások állami feladatfinanszírozása az óvodai feladatellátásban megszüntette a korábbi években fennálló jelentős alulfinanszírozottságot, az egyéb területeken forrásbővülés nem tapasztalható. Még mindig aránytalanul sok önkormányzati forrást kell hozzátenni például a bölcsődei feladatellátáshoz. Problémát okoz, hogy a feladatfinanszírozás ugyan a „jogszabályokban meghatározott közszolgáltatási szinthez” igazodik, de folyósítását egyre szélesebb feladatkörben kezdi a rendszer az adóerő képesség függvényében „differenciálni”. A kiegyenlítő mechanizmusok révén 2015-ben a szociális alapellátásban támogatásra csak az intézményi feladatellátásban számíthatunk.

A 2013-2014. évben lezajlott adósságonkonsolidáció nyomán az Önkormányzatot a programidőszakban nem terhelik tőke-és kamatfizetési kötelezettségek, valamint a később esedékes törlesztésekre való „takarékoskodás” kényszere sem. Ehelyett lehetőség nyílik arra, hogy a forrásokat a jelenlegi feladatellátás színvonalának javítására tudja fordítani.

Az Önkormányzat legjelentősebb saját bevételi forrását jelentő helyi adózás (ide értve az iparűzési adót is) rendszerének jövőbeni alakulását illetően konkrét információk még nem állnak rendelkezésre, ezért a Programban a jelenlegi feltételrendszer fennmaradásával számolunk. A bevételek csökkenését esetlegesen előidéző változások esetén a Programban meghatározott szolgáltatás- és városfejlesztési célok csak megfelelő állami kompenzáció esetében valósíthatók meg.

A gazdasági stabilitási törvény megszigorította a felhalmozási célú hitelfelvétel lehetőségét, és a középtávú költségvetési előrejelzésben sem számoltunk kölcsönforrás igénybe vételével. A programidőszak kiemelkedő feladatának, a Normafa rehabilitáció megvalósításához szükséges források biztosítását törvény ereje garantálja számunkra, az egyéb fejlesztési céljainkat alapvetően a pályázati pénzeszközök bevonásával, és a tudatos vagyongazdálkodásból származó bevételek felhasználásával kívánjuk megvalósítani.

3.2. Pályázati támogatások

3.2.1. Hazai Európai Unió (EU) pályázatok

2014-ben kezdődött meg az EU új hétéves, 2014-2020. közötti költségvetési ciklusa, amelynek keretében az EU kohéziós politikája meghatározott célok mentén kijelölte a támogatások elosztásának lehetőségeit és a rendelkezésre álló forrásokat. A Magyarország Kormánya a 2014-2020. közötti időszakban a **hazai EU-s fejlesztési források felhasználásának átfogó céljaként a fenntartható, magas hozzáadott értékű termelésre és a foglalkoztatás bővítésére épülő gazdasági növekedést** határozta meg, amely

- a) a gazdasági szereplők versenyképességének javításán és nemzetközi teljesítményének megerősítésén,
- b) a foglalkoztatás növelésén,
- c) az energia- és erőforrás-hatékonyság javításán,

- d) a társadalmi felzárkóztatáson és a népesedési kihívások kezelésén,
e) a gazdasági növekedést segítő helyi és térségi fejlesztések megvalósításán
mint nemzeti fejlesztési prioritásokon alapszik.

Az EU-s elosztási elvek miatt a Budapest és Pest megye együttesét jelentő Közép-magyarországi Régióban a fejlesztési források nagysága az elmúlt hétéves ciklushoz képest jóval kisebb lesz, mivel ez az ország legfejlettebb területe. **Az infrastrukturális fejlesztésekre használható támogatások összege harmadára csökken**, ennek egyik következménye lehet, hogy a kereteket már az első két-három évben lekötik a pályázók. Ezért várhatóan a 2015-2017. folyamán kiírásra kerülő pályázatok keretében lesz nagyobb esélyünk támogatásszerzésre.

A **humán-erőforrás fejlesztésére** irányuló programok esetében a **támogatási keretösszeg az elmúlt időszak szintjén marad**, így a meghirdetett programokban - Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP), és főleg a Közigazgatás- és Közszolgáltatás Fejlesztési Operatív Program (KÖFOP) – várhatóan lesz lehetőségünk forrásszerzésre.

Az operatív programokat előkészítő dokumentumok felhívják a figyelmet a **stratégiai tervezés**, valamint a **reálisan megvalósítható projektek előzetes kidolgozásának** fontosságára. A fejlesztések tervezése során szükség lesz az Önkormányzat különböző szintű terveinek, stratégiáinak aktualizálására, a térségi együttműködési lehetőségek felmérésére, a széleskörű partnerség kialakítására.

Az operatív programok közül Önkormányzatunk számára a legjelentősebb forrásbevonási lehetőségek az alábbi programokban keletkezhetnek.

a.) Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP)

A program előkészítésében előtérbe került a **területi kiválasztási rendszer** alkalmazása, így ennek a folyamatnak Budapesten a Fővárosi Önkormányzat lett a vezetője, amely 2014. év folyamán több lépcsőben és több szempont alapján kérte be a kerületek projektelképzeléseit.

A **Tematikus Fejlesztési Programok (TFP)** előkészítése keretében benyújtottuk javaslatainkat, ezek végleges elfogadása még nem történt meg.

A **Budapesti Integrált Területi Program (ITP)** három fő támogatási irányt tartalmaz: a **kerékpárutak fejlesztését, az óvodai, bölcsődei férőhelyek bővítését, valamint szociális város rehabilitációt**. Önkormányzatunk várhatóan az első két témában szerezhet támogatást.

b.) Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP)

A KEHOP keretében tud Önkormányzatunk **megújuló energia felhasználását célzó, illetve energiahatékonysági beruházások** támogatására pályázatokat benyújtani intézményei és a bérlakásokat magában foglaló épületek számára. A programban versenyhelyzetben, a vállalkozások között kell sikeres pályázatokat benyújtanunk.

A pályázati önrész előírt mértéke egyelőre pontosan nem ismert. Az általános szabályok szerint lehetőség van akár 100%-os támogatási intenzitású támogatás megítélésére is önkormányzatok

esetében, azonban az infrastrukturális fejlesztésekre irányuló pályázatoknál számítani kell 15%-os önrész biztosítására.

3.2.2. A programidőszakban **hangsúlyosabb szerepet kaphatnak a közvetlenül az Európai Bizottsághoz benyújtandó pályázatokhoz kapcsolódó támogatásszerzési lehetőségek.**

3.2.3. **Hazai forrásszerzési lehetőségek** közt számítunk a minden évben megjelenő, így a sport- és oktatási infrastruktúra-fejlesztési célú fejlesztéseket célzó, valamint a turisztikai és kulturális területeken megjelenő pályázatokra. Ezek minden esetben igényeltek 20-30%-os önerőt, ezért az éves költségvetésekben a szükséges mértékű önrészt biztosítani kell.

Előzetes jelzések szerint a Közép-magyarországi Régióban számítani lehet a területfejlesztési források esetleges újbóli megnyitására is. Ilyen, a Hegyvidéki Önkormányzat által a 2010. év előtti időszakban sikeresen kihasznált források voltak a TEUT (Települési önkormányzati belterületi közutak felújításának, korszerűsítésének támogatása) pályázatok is.

3.2.4. A **közfoglalkoztatás támogatását célzó pályázatok** a múltbeli tapasztalatok alapján 30-55 fő foglalkoztatását tehetik lehetővé, akik munkája a hivatali és intézményi feladatellátásban jelentett segítséget. A támogatás 85-100%-os intenzitású.

4. HEGYVIDÉK JÖVŐKÉPE A TÁRSADALMI, GAZDASÁGI, TÁJI, TERMÉSZETI ÉS ÉPÍTETT KÖRNYEZETÉRE VONATKOZÓAN

Ilyennek képzeljük a Hegyvidéket 2030-ban:

Budapest legkedveltebb, exkluzív lakóövezetének számít. A minőségi szolgáltatási kultúrával, és sétálóutcáival, modern és barátságos létesítményeivel a kerületi lakosok számára a kisvárosiasság közelségét és meghittségét jelenti a nagyvárosban.

A legdinamikusabban fiatalodó kerület, kiegyensúlyozott korfával, egészséges, biztonságos mindennapokat biztosítva minden korosztály számára öngondoskodáson, aktív közösségi együttműködésen és a magas minőségű szociális szolgáltatásokon keresztül.

Élen jár a vállalkozói aktivitásban, a mikrovállalkozások szinergikus kapcsolódások révén erősítik versenyképességüket a négy kiemelt gazdasági ágban (kreatív ipar, tudásgazdaság, humánegészségipar, környezettudatos gazdaság).

A környezettudatosság fellegvára, őrzi épített és természeti környezetének különleges értékeit, fenntartható mértékig használva ki magas turisztikai vonzerejét, a polgárok igényeihez igazodó szolgáltatási struktúráján keresztül. A természeti környezet fenntarthatóságát a megújuló energiaforrások elterjesztését és a károsanyag kibocsátás csökkentését szorgalmazó energiapolitikával erősíti meg, amely az infrastrukturális fejlesztéseket is áthatja.

A hosszú távú jövőkép megvalósítása érdekében az Önkormányzat a közszolgáltatások színvonalának folyamatos javítását, a lakókörnyezet és a közösségi terek egészségét fenntartó

városfejlesztési célok megvalósítását kívánja elérni, amelyek együttesen hozzájárulnak ahhoz, hogy a Hegyvidéken „jó legyen élni”.

5. AZ EGYES KÖZSZOLGÁLTATÁSOKRA VONATKOZÓ ÖTÉVES PROGRAMOK

5.1. Nemzeti köznevelés

A 21. század társadalmi, gazdasági és munkaerő piaci környezetében az állampolgárok állandó kihívásokkal, változásokkal, az információs és kommunikációs technológiák térhódításával szembesülnek. Az erre való felkészítés folyamatában a tantárgyi tudás mellett egyre inkább fontossá válik a tantárgyakon átívelő készségek, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás képességének elsajátítása. A tudás átadásával egyidőben, a pozitív személyiségjegyek kialakítása is megtörténik, ezért az **oktatás folyamata nem választható el a neveléstől.**

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nktv.) rendelkezése alapján 2013. január 1. napjától az **óvodáskorú gyermekeket nevelő intézmények önkormányzati fenntartásban maradtak, az iskolák tekintetében elvált egymástól a fenntartói és a működtetői jog és kötelezettség.**

5.1.1. Óvodai nevelés, valamint a többi gyermekkel együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése

Az Nktv. rendelkezése alapján 2015. szeptember 1-jétől a gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt. Ennek érdekében a kötelező felvételt biztosító óvoda körzetében található ingatlant otthonául használó gyermeket az óvoda köteles felvenni. Ez a követelmény kapacitásnövelési igényt támasztott az önkormányzati feladatellátással szemben, amelyre vonatkozó felkészülést az előző program időszakban az Önkormányzat folyamatosan végezte részben saját, (Mesevár Óvoda) részben EU-s pályázati források (KIMBI Óvoda) felhasználásával.

Az előző programidőszak kezdetén a kilenc önkormányzati fenntartású óvoda 61 csoportjába 1 476 gyermek járhatott, jelenleg az Önkormányzat kilenc óvodájában és négy tagóvodájában 66 csoportban, 1 586 fő óvodáztatását tudjuk biztosítani és van két játszóházi csoportunk is. Óvodáink feltöltöttsége az év végére általában eléri az átlagosan 110%-ot. A kerületi gyermekek száma mindenhol magas 90% feletti, több helyen 97%-os. További gyerekek elhelyezéséhez az Önkormányzat két nem saját tulajdonú intézménnyel, a Bíró Utcai Óvoda és Bölcsődével és a Zölderdő Alapítványi Óvodával kötött köznevelési szerződés keretében pénzeszköz átadással járult hozzá, és ennek fenntartása az elkövetkező években is várhatóan szükséges marad.

A program készítésének időszakában nem állnak rendelkezésre pontos adatok a szeptemberi igénynövekedésre vonatkozóan, mivel május hónapban fogadjuk az óvodai jelentkezéseket. Az eddigi felmérések alapján a 2015. évi költségvetésben a Mesevár Óvodában a játszóházi csoportok

helyett két új óvodai csoport (50 férőhely) indításával számolunk, és a fejlesztési kiadások között 220 millió Ft-ot különítettünk el a Kiss János altábornagy utca 31-33. szám alatti ingatlan első emeletén további négy csoport szükség szerinti indítását lehetővé tevő kapacitásbővítésre. Ezen felül 150 millió Ft beruházási tartalékot képeztünk arra az esetre, ha még újabb igényeket kellene kielégíteni.

A költségvetés készítését követően ismertté vált lehetőség kihasználása érdekében a Kiss János altábornagy utcai bővítés költségeinek csökkentése érdekében jelentkeztünk a Nemzetgazdasági Minisztérium által kiírt „óvodai kapacitásbővítést célzó beruházások támogatása” pályázat keretében 127 millió Ft támogatásra, 42 millió Ft önrész vállalásával.

A programidőszak 2015. utáni éveiben azzal számolunk, hogy a Kormány népesedéspolitikai intézkedéseinek hatására az óvodáskorú gyermekek száma folyamatosan növekedni fog, ezért a 2015. évben létrejött kapacitások bővítése válhat szükségessé. Az ehhez szükséges pénzeszközök előteremtése nem várható el kizárólag az Önkormányzattól, annál is inkább, mivel évről-évre saját forrást kell biztosítanunk a már meglévő óvodák kisebb-nagyobb felújítási munkáihoz. Így az esetleges kapacitásbővítő fejlesztésekhez számítunk a Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP) keretében működő Budapesti Integrált Területi Program (ITP) „óvodai, bölcsődei férőhelyek bővítését eredményező fejlesztések” keretében megszerezhető külső forrásokra is.

Az óvodai nevelés terén a mennyiségi bővülést az eddig elért minőségi értékek megőrzésével kívánjuk biztosítani. **Intézményeinket** a szakmai, pedagógiai és pénzügyi hatékonyságuk fenntartása mellett a társadalmi és a törvényi változásokra adaptívan reagálni képes, hosszútávon fenntartható valódi **hálózatként**, átlátható profilú szervezetként kívánjuk működtetni, ahol fontos a nevelőmunka folyamatos fejlesztése, a szülői igények megismerése és lehetőség szerinti kielégítése is. Az újonnan létrehozandó kapacitásokat nem önálló óvodaként, hanem a meglévő óvodák tagóvodájaként kívánjuk működtetni, nemcsak a gazdasági hatékonyságra, hanem a pedagógiai tevékenység kialakított rendszerére tekintettel is. A 2012-ben elfogadott „Óvodai nevelés országos alapprogramjára” épülő intézményi pedagógiai programok biztosítják a gyermek egyéni sajátosságaira, eltérő fejlődési ütemére tekintettel lévő, differenciált nevelést, és az óvodai „mindennapokban” a lemorzsolódó gyermekek felzárkóztatása mellett a kiemelkedően tehetséges gyermekeket támogató személyiségfejlesztésre, valamint a kreativitást erősítő és fejlesztő tehetséggondozó programok megvalósítására is lehetőség van.

Az óvodai programokon belül kiemelt fontosságú az egészségfejlesztés, amelyben a testmozgás hangsúlyosabbá vált. Az Önkormányzat által fenntartott valamennyi óvodában van „tornahelyiség”, így ezzel kapcsolatosan fejlesztési igény nem jelentkezik.

Az intézményhálózat legmeghatározóbb tényezője természetesen az **óvodapedagógus**. A pedagógusok munkájának elismerésében érdemi változást hozott a 2013. szeptember 1-jétől bevezetett pedagógus életpálya modell és annak részeként a 2015. január 1-jétől bevezetett pedagógus előmeneteli rendszer, amely a programidőszakban teljesebbé válik.

A hegyvidéki óvodákban a **sajátos nevelési igényű gyermekek** ellátásában kiemelt szerepe van az integrált nevelésnek. A gyermekek ellátását a kerületi Pedagógiai Szakszolgálat utazó gyógypedagógusai látják el, valamint a fejlesztő pedagógusok segítik a mindennapi óvodai életbe, napirendbe, foglalkozásokba beépített gyakorlatokat. A speciális nevelési igényű gyermekek

ellátását az eddigi évekhez hasonlóan magas színvonalon kívánjuk megvalósítani a programidőszakban is.

5.1.2. Iskolaműködtetés

A Képviselő-testület 2012. novemberben arról döntött, hogy a Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat a tulajdonában álló, az állami intézményfenntartó központ (KLIK) által fenntartott **iskolák feladatainak ellátását szolgáló vagyona működtetéséről maga kíván gondoskodni**. A központi költségvetés a működtetési feladatokhoz nem nyújt támogatást, a 2014-ben közel 1 milliárd Ft összegű kiadást az Önkormányzat az étkezési térítési díjakból, iskolai terembérleti díjakból és egyéb saját forrásaiból támogatásként finanszírozta.

Működtetési feladat az épület karbantartástól kezdődően a közüzemi szolgáltatások biztosítása, a tisztaság fenntartása, a környezet rendben tartása, a gyermekétkeztetés, portaszolgálat, de az állagmegóváson túl jelentkező rekonstrukciós, fejlesztési költségek fedezése már nem a működtető kötelessége, de ehhez az állam pályázati úton támogatást nyújthat.

A Tamási Áron Általános Iskola és Német Két Tannyelvű Nemzetiségi Gimnázium kivételével a többi iskolában a jelenlegi tanterem kapacitásokkal, esetlegesen kisebb belső átalakításokkal biztosítható a programidőszakban is az oktatás. A Tamási Áron Iskolában a már évek óta kimutatható többszörös túljelentkezésre tekintettel az Önkormányzat a 2014. évben a Dobsina utca 7. szám alatti ingatlanában három első osztály indítását, azaz 90 gyermek oktatását lehetővé tevő feltételeket teremtett ideiglenesen, ez azonban csak átmeneti megoldás lehet. A végleges megoldást műszaki és pénzügyi szempontból a Tamási Áron utcai „A” épületre történő négy tanterem ráépítése jelentheti, amellyel ily módon 120 diák oktatása válhat lehetővé. A 2015. évi költségvetés ennek tervezési költségeit tartalmazza, a kivitelezés a 2016. évben valósulhat meg.

A Hegyvidéki Önkormányzat a mindennapos testnevelési programot felmenő rendszerben már 2009-ben, az elsők között bevezette az országban, így a kerületi intézményekben 2015. szeptember 1-jétől már valamennyi évfolyamot érinti. A mindennapos testneveléshez szükséges optimális feltételek biztosítása érdekében az Önkormányzat továbbra is ingyenesen rendelkezésre bocsátja a városmajori uszoda használatát. A mindennapos testnevelés tárgyi feltételeinek biztosításában – bár az új jogszabályi környezetben már nem a működtető feladata a hiányzó kapacitás megteremtése – az Önkormányzat részt kíván vállalni, mert fontos számunkra, hogy a tanuláshoz szükséges tulajdonságokat a sport által megerősítve erős, kitartó, szorgalmas diákok tanuljanak a kerületi iskolákban, akik jól bírják a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

A 2015-2016. években a Felhő utcában sátorral fedett sportpálya kialakítását tervezzük, amely a Jókai Mór Általános és Német Nemzetiségi Iskola diákjai számára jelentene a jelenleginél komplexebb megoldást a napi sportolásra. A Városmajori Gimnázium és Kós Károly Általános Iskola tornatermét az épület elhelyezkedésére és műemlék jellegére tekintettel már nagyobb ráfordítással lehet megvalósítani, amit a Magyar Állam fog finanszírozni.

Az Önkormányzat a Hegyvidéki Szabadidősport Kft-vel kötött közszolgáltatási szerződés keretében továbbra is forrást biztosít az iskolai nyári napközis táborok és a szántódi tábor lebonyolításához, és egyéb sportesemények (például diákolimpia) megrendezéséhez.

Az Önkormányzat pénzeszköz átadással közvetlenül is támogatja a határon túli osztálykirándulások, belföldi és külföldi táborok lebonyolítását.

A 2015. évben az Önkormányzat biztosítani kívánja továbbá a Nevelési Tanácsadó tágasabb, a Kiss János altábornagy u. 31-33. alatti ingatlanban történő elhelyezésének lehetőségét.

5.2. Közművelődés

A Képviselő-testület a 2015. márciusi ülésén új közművelődési koncepciót fogadott el, amely a 2000. évben jóváhagyott közművelődési koncepció helyébe lépett. A hatályos közművelődési koncepció **célként magas színvonalú kulturális intézményrendszert, prioritásként „művelt kerületet”** határoz meg.

A „magas színvonalú kulturális intézményrendszer” elemei már az elmúlt években kialakultak, élén a kerület kulturális életében évtizedek óta meghatározó szerepet betöltő MOM Kulturális Központtal, amely az Önkormányzat jelentős anyagi ráfordításával felújított épületében 2011. óta az Önkormányzat egyszemélyes nonprofit Kft-jeként működik. Az Önkormányzattal kötött közművelődési megállapodás alapján a közművelődési feladatokat továbbra is ellátja. Ezek között kiemelkednek a központi kerületi rendezvények, mint a Hegyvidéki Napok, Hegyvidéki Ősz, Díszpolgár avatók, és a helyi hagyományok ápolására irányuló rendezvények.

A gazdasági társasági forma a ráfordítás arányos bevételek képződésére több lehetőséget nyújt, így az önkormányzati működési támogatás összege évről-évre változatlan maradt, mivel a számos új funkciót is ellátó intézmény a bevételek növelése érdekében ki tudta használni a piaci lehetőségeket. Ma már a MOM Kulturális Központot Budapest egyik legjobb intézményeként tartják számon a látogatók és a szakmai véleményalkotók, így célunk nem lehet más, mint az elkövetkező években az elért színvonal megtartása, lehetőség szerint tovább emelése. A 2015. évtől a Barabás villa kulturális szolgáltatásait is a Kft. végzi, prioritásként fogalmazva meg a helyi fiatalok bevonását a kulturális életbe. A sikeres indulás érdekében az Önkormányzat is támogatást nyújt.

A Virányosi Közösségi Ház és a Jókai Klub közös irányítással a helyi hagyományok ápolására irányuló rendezvények szervezését végzi. A Livia-villában a kerületi nemzetiségi önkormányzatok tartanak rendezvényeket, de rendszeresek az óvodai és diákprogramok, vetélkedők, kiállítások is.

A Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény és Galéria a 2015. évtől a Királyhágó téren új, az eddignél kedvezőbb körülmények között működő kiállítóterrel gazdagszik. Ezen kívül a Zugligeti úti volt „Lóvasút” épület tervezett felújítása után a helytörténeti gyűjtemény új székhelyet kap.

Kulturális életünket tovább színesíti a régi gyerekkönyvtár épületében kialakított **„Kulturális Szalon”** mint közösségi színtér, amely sokrétű programjaival elsősorban az idősebb generációnak nyújt szolgáltatást, szabadidős programokat. Terveink között szerepel a Kulturális Szalon számára tágasabb helyszín biztosítása. A számbavett helyszínek egyikéhez a Fővárosi Önkormányzattól a TÉR-KÖZ pályázat keretében forrásbevonásra is lehetőséget látunk.

Önkormányzatunk közel tíz éve rendszeresen pályázatot nyújt be a közművelődési intézmények számára kiírt érdekeltség-növelő pályázaton. Az itt elnyert összegből sikerült részben megújítani a házak technikai felszerelését, berendezési tárgyait, bútorzatát.

Az éves költségvetésünkben forrást biztosítunk emléktáblák állítására, régi szobraink helyreállítására. A 2015. évben új szoborpályázatot írunk ki az 1956-os forradalom és szabadságharc hatvanadik évfordulójára szobor állítására, emlékhely kialakítására. A sikeres pályamű megvalósítását a jubileumi esztendőben tervezzük.

Az Önkormányzat anyagi segítséget nyújt elsősorban a kerületi egyházak kulturális területen végzett tevékenységéhez, művészeti, kulturális szervezeteik anyagi támogatásával segíti a táborozásokat, a cserkészcsapatok programjainak megvalósítását.

5.3. Egészségügyi alapellátás

Az egészségügyi alapellátásban 27 felnőtt háziorvosi és 10 házi gyermekorvosi, valamint 10 felnőtt és 4 gyerek fogorvosi körzet vesz részt. A körzetek számának bővítése illetve szűkítése jelenlegi információink alapján nem szükséges. Háziorvosaink közel fele 60 év feletti, így közeledő nyugdíjba vonulásukkal az állomány nagy részének folyamatos cseréje várható.

A védőnői feladatellátás - 18 körzeti és öt iskolavédőnő közreműködésével – nem igényel létszámbővítést.

Az előző programidőszakban megtörtént a Városmajori utcai háziorvosi rendelő bérelt ingatlanból saját ingatlanba történő áthelyezése, ezzel a korábbinál lényegesen jobb körülményeket tudunk biztosítani az ellátáshoz. Részben megújult a Böszörményi úti gyermekrendelő, a Rácz Aladár utcai, a Normafa úti, Ugocsa utcai, a Zugligeti úti és a Szilágyi Erzsébet fasori háziorvosi rendelő is. A fogorvosi ellátás feltételeinek javítását szem előtt tartva megtörtént a Mészáros utcai fogászat tulajdonba vétele és teljes felújítása.

Az Önkormányzat a háziorvosi rendelők felújításának, jobb feltételek közé helyezésének folyamatát a programidőszakban is folytatni kívánja, melynek terjedelmét saját forrásai függvényében az éves költségvetésben határozza meg, mivel ehhez nem kap kormányzati támogatást, és EU-s forrásokat sem lehet bevonni.

Az egészségügyi alapellátást követő, szakorvosi és fekvőbeteg ellátás biztosítása nem tartozik az Önkormányzat kötelező feladatai közé, de az ellátás minőségével, körülményeivel kapcsolatos problémákról tudomásunk van. Ebből adódóan a kerület lakosságának és háziorvosainak képviselete fontos számunkra. Célunk, hogy a betegek a lakóhelyükhöz közel juthassanak hozzá a jó minőségű ellátáshoz. Támogatunk minden olyan kezdeményezést, ami ennek irányába mutat, nemcsak véleménynyilvánítással, hanem anyagi eszközökkel is. Ennek érdekében határozta el a Képviselő-testület a Szent János Kórház és a Semmelweis Egyetemhez tartozó Kútvolgyi Kórház tervezett integrációja elősegítése érdekében évi 50 millió Ft támogatási keretösszeg biztosítását a programidőszak éveiben. A közelmúltban az egészségügyi kormányzat részéről felmerült egy teljes körű ellátást biztosító budai kórház létrehozásának lehetősége is. Az Önkormányzat támogat minden olyan elképzelést, ami jobb egészségügyi szolgáltatást nyújt a kerületi polgárok

számára. Mivel a kerületi szakorvosi ellátás a Szent János Kórházban történik, a Kórház funkciójának esetleges változása esetén is biztosítani kell a jelenlegivel egyenértékű, kerületen belül hozzáférhető szakorvosi ellátást.

Az egészségügy területén reálisan egyik legfontosabb célunk a kerületben élők egészség-tudatosságának növelése lehet. Ezért a programidőszakban tovább folytatjuk a lakosság számára ingyenes prevenció programokat, melyek a későbbi, költségesebb orvosi alap- illetve szakellátást előzhetik meg. Ilyen a már többéves múltra visszatekintő, és egyre népszerűbb Hegyvidéki Szűrőszombat, az évente két alkalommal megrendezett Hegyvidéki Egészségnap, vagy a havonta látogatható Hegyvidéki Egészségklub, de forrást kell biztosítani az iskolai szűrésekre is.

A szűrési programokat a fontosabb rizikófaktorokra tekintettel állítjuk össze, és jellemzően a Szent János Kórház szakorvosainak közreműködésével végezzük, akik a szűrésen felmerült problémával kapcsolatos teljes körű felvilágosítást adnak a további teendőket illetően, ideértve a háziorvossal való konzultáció szükségességét is.

A koncentrált akciók mellett a lakosság folyamatos tájékoztatását szolgálja az Egészséges Hegyvidék honlap működtetése és a Kulturális Szalonban is rendszeresen az egészségmegőrzéssel kapcsolatos programok, nemcsak időseknek.

5.4. Népjóléti ellátások

5.4.1. Települési támogatás

A szociális törvény 2015. március 1-jétől hatályos változása eredményeként a pénzbeli és természetbeli ellátások közül a jövedelem pótló ellátások folyósítása átkerült a Kormányhivatalok hatáskörébe, az önkormányzatok pedig a „méltányossági” segélyezés terén, saját hatáskörben állapíthatnak meg ún. **települési támogatást**. Az Önkormányzat a 2015. február hónapban újraalkotott szociális rendeletében meghatározta azokat az elveket és feltételeket, amelyek mentén a települési támogatások rendszerét kezelni kívánja. Ennek lényege, hogy a rászorultak továbbra is számíthatnak az eddigi években is tapasztalt segítségre, megelőzve ezzel a teljes leszakadásukat, elkerülendő legfontosabb biztonságuk, a lakhatásuk veszélybe kerülését. A 2015. évi költségvetésben ennek megfelelően a 2014. évvel azonos nagyságrendű kiadást terveztünk, és a szükséges forrásokat a programidőszakban is biztosítani kívánjuk.

5.4.2. Intézményi háttérrel igénylő ellátások

A házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés, idősek nappali ellátása, fejlesztő napközi otthon, családsegítés – feladatellátás terén **növekvő igények kielégítésére** kell felkészülni.

5.4.2.1. Idősellátás

A demográfiai adatok szerint a kerületben élők korösszetételére tekintettel – a lakosság 33 %-a 60 év feletti, közel 8 %-a 80 év feletti – az **időseket érintő szolgáltatások** egyre fontosabb részét képezik a népjóléti szolgáltatásoknak. Ez a Hegyvidéki Egészségügyi és Szociális Alapszolgáltatási Központ gondozási jellegű kapacitásának, illetve tárgyi és személyi feltételeinek bővítését teheti szükségessé.

Az előző programidőszakban megalkotott Idősügyi koncepció arra is rávilágította a figyelmet, hogy különböző **alternatív ellátási módok alkalmazása** is eredményes lehet. Ennek érdekében az elmúlt két évben már olyan konkrét programok indultak be, melyek nemcsak az időseket jelölték meg célcsoportjául, hanem az őket ellátó családtagokat, ismerősöket, szomszédokat is. Ilyen a „Szépkorúakért a Hegyvidéken” program, amelynek keretében már három alternatív módszer került kialakításra.

A Hegyvidéki Egészségügyi és Szociális Alapszolgáltatási Központ keretében működő **„Információs pont”** kialakításának célja a kerület mindazon lakosai számára (gyermekek, házastársak, unokák, szomszédok) történő tájékoztatásnyújtás, akik az idősekhez kapcsolódó tevékenységeik során információra, segítségre, támogatásra szorúlnak. Az információs pont zöldsám hívásával érhető el, de személyes konzultációra is lehetőség van.

Elsősorban 80 év feletti lakosokat kívánja elérni az **„önkéntes program”**, melyben kiemelt cél a Hegyvidéki Egészségügyi és Szociális Alapszolgáltatási Központ látókörébe kerülő diákok, nyugdíjasok, aktív korú segítő szomszédok cselekvő bevonása az idősellátásba, amivel a házi segítségnyújtás területén dolgozó szakemberek munkáját tevőlegesen segítik, kiegészítik felolvasástól kezdve a hólapátolásig bezárva. A program célja a házi segítségnyújtás szakszervezeti feladatán túlmutató hiányfeladatok ellátása, valamint egy olyan önkéntes-hálózat kialakítása, amelynek keretén belül élő kapcsolat tartható fenn a 80 év feletti korosztállyal.

A **Közösségfejlesztés - szomszédsági önkéntes program** legfontosabb célját, hogy az időseket is segíteni tudó természetes támaszok kialakulását előmozdítsuk a lakóközösségekben, a közösségfejlesztés módszerein keresztül kívánjuk elérni.

A fenti programokkal, és az idősek „saját otthonukban tartásával” késleltetni lehet az időskori hanyatlást, ezért ezeket fejleszteni kell a jövőben. Ilyen lesz szándékaink szerint az idősek otthonát akadálymentesítő program. Az időseket érintő jövőkép kidolgozásában, az újszerű kezdeményezések megvalósításában számíthatunk a közelmúltban létrejött kerületi Idősügyi Tanács aktív szerepvállalására.

5.4.2.2. Fogyatékkal élők ellátása

A Helyi Esélyegyenlőségi Program kidolgozása során derült ki, hogy a fogyatékkal élők számára eddig nyújtott nappali ellátáson túl további ellátási szükséglet is felmerülhet. Az Önkormányzat által elvégzett felmérés alapján a kerületben fogyatékkal élők közül az idősebb, 60 év feletti korosztály az idősellátás látókörébe kerülhet, de ezzel együtt a felmérés eredményként a fogyatékkal élőket ellátó támogató szolgálatra szóló ellátási szerződésünket felül fogjuk vizsgálni

A nappali ellátás tekintetében amúgy is régóta megoldatlan a Fejlesztő Napközi Otthon új épületben történő elhelyezése, amely a funkcióbővítést is lehetővé tenné. Ennek megvalósítása érdekében az előttünk álló években tovább kell keresni az állami közreműködés – akár ingatlan, akár pályázat formájában – lehetséges módjait.

5.4.2.3. Családvédelmi és gyermekjóléti szolgáltatások

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ alapfeladatai közé nemcsak a családsegítés illetve a gyermekek védelme tartozik, hanem ezen túlmenően ellátja a pszichiátriai nappali illetve közösségi ellátást, valamint a kórházi szociális munka feladatát is. Tevékenysége az elmúlt programidőszakban kibővült az **Ifjúsági Közösségi Tér** – mint a gyermekekkel végzett utcai szociális munka alternatív formájának – feladatkörével. Az eddigi kedvező tapasztalatok alapján a jövőben is fenn kívánjuk tartani ezt a szolgáltatást.

Az Önkormányzat a közfoglalkoztatás mellett a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ szolgáltatásaival is segíti a munkába való visszatérést. A már hosszabb ideje működő Álláskereső Klub mellett, kifejezetten a közfoglalkoztatásban részt vevők számára indította be az integrációt segítő klubot is.

5.4.3. Hajléktalanság kezelése

A Szociális törvény szerint a települési önkormányzatok részére a hajléktalanság kezelésében a nappali melegedő biztosítása jelentkezik kötelező feladatként, ezt a programidőszakban is a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesülettel kötött ellátási szerződés keretében biztosítja az Önkormányzat. Az Mötvt. ennél szélesebb feladatellátást fogalmaz meg, mivel az önkormányzat feladatává teszi a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítását. Ennek a kötelezettségnek jelenleg is egy a kerületünkre szabott rehabilitációs program megvalósításával teszünk eleget, amely 23 ember számára teremti meg az újrakezdés feltételeit, és amelyet a programidőszakban is folytatni kívánunk.

5.4.4. Bölcsődei ellátás

Az elmúlt években 180-ról 303-ra növeltük a bölcsődei férőhelyek számát, így jelenleg nem látunk igényt a további kapacitásbővítésre, mivel a beadott kérelmek és a szabad férőhelyek között nincs jelentős eltérés. A gyermekvédelmi törvény illetve a helyi rendelet szerint szociálisan rászorulókat kivétel nélkül el tudjuk helyezni az általuk kért intézményben. Természetesen a későbbiekben, ha növekszik az igény a bölcsődei ellátásra, szükség lehet kapacitásbővítésre.

A tárgyi feltételek javítása a bölcsődei ellátás színvonalának emelésével és a takarékosabb működtetéssel is együtt járt a Krisztinavárosi bölcsőde felújítása, valamint a Zugligeti bölcsőde teljes nyílászáró cseréje és hőszigetelése révén. 2015-ben a Svábhegyi bölcsőde nyílászáróinak cseréjét tervezzük, melyhez pályázati forrásokat is igénybe kívánunk venni.

Az igénybevevő lakosság egy 2013. évben végzett felmérés szerint elégedett a bölcsődei szolgáltatás általános színvonalával. Ennek fenntartása érdekében a bölcsődei dolgozók folyamatos továbbképzését, valamint az étkeztetés minőségének javítását is tervezzük.

5.5. Sport tevékenységek

Az Önkormányzat az iskolapadból kikerült korosztályok számára is biztosítani kívánja az akár „mindennapos” testmozgás lehetőségét. Ehhez változatos helyszínek és differenciált szolgáltatások állnak rendelkezésre a kerületi polgárok számára. A MOM Sport Uszoda és Sportközpont a Csörsz utca mentén kialakított új városközponthoz méltó, igényes szabadidős sportolási lehetőséget kínál, és az Önkormányzat ingyenes, közösségépítő rendezvényeinek helyszínéül is szolgál.

A 2014-ben felújított Városmajori parkban kialakított korszerű borítású futópálya és sportpályák, szabadtéri fitness eszközök mindenkinek ingyenesen rendelkezésre állnak, és a Városmajori futóklub szervezésével az Önkormányzat a rendszeresen itt sportoló közösségekben rejlő közösségépítő lehetőséget is ki kívánja használni.

A Városmajor utcai uszodában igénybe vehető szolgáltatások színvonala és a sportolási feltételek is javultak az elmúlt években, de az épület felújítása a programidőszakban már halaszthatatlanná vált. Az ehhez szükséges források előteremtése érdekében az előző években több pályázatot dolgoztunk ki, ezek azonban nem kaptak támogatást. A gépészeti rendszer felújítását a 2015. évi költségvetésben már terveztük, és a következő években tovább folytatjuk a felújítást, nem lemondva az esetleges külső forrás bevonásának lehetőségéről.

A 2011. évben a sportról alkotott rendeletben megfogalmazásra került a sporttevékenység „garantált” költségvetési támogatása. Az ott meghatározott mérték – az éves költségvetés működési kiadásainak legalább 1 %-át sportcélokra kell fordítani – a 2015-2019. évi programidőszakban is vállalható lesz.

5.6. Közbiztonság, közrend

Az előző programidőszak végén az Mötv. felhatalmazása alapján az Önkormányzat a kerület közbiztonságának, a közterületek rendjének fenntartására 2009-ben létrehozott Hegyvidéki Közterület-felügyelet helyett létrehozta a **Hegyvidéki Rendészetet**, amely a helyi közbiztonságról, az Önkormányzat vagyonának, más értékeinek védelméről kényszerítő eszköz alkalmazásával is jogosult gondoskodni. A Hegyvidéken élők biztonságának növelése érdekében megkezdődött és a programidőszakban is folytatódik a közterületi térfigyelő kamerarendszer kiépítése, így 2015. második felére már akár 50 térfigyelő kamera is segítheti a rendőrök és rendészek munkáját. Az Önkormányzat fontosnak tartja a szabadidős járőrszolgálat támogatását, amely hozzájárul a rendőri jelentét növekedéséhez a Hegyvidék utcáin, valamint a Közrendvédelmi Közalapítvány tevékenységéhez is támogatást kíván nyújtani az eddigi gyakorlat szerint.

5.7. Ügyfélbarát közigazgatás

A közigazgatás reformját követően a hatósági feladatok jelentős része és az ahhoz kapcsolódó ügyintézés a Kormányhivatalokhoz került, ami a két szervezet szoros, folyamatos együttműködését igényli.

Az elmúlt évben végzett helyszíni felmérés alapján az ügyeiket személyesen intéző lakosok elégedettek voltak a hivatali ügyintézés színvonalával. Ez a köztisztviselői kar szakmai felkészültségének és a Hegyvidék iránt elkötelezett, udvarias, ügyfélbarát ügyintézési hozzáállásnak tudható be. Az előrejelzések szerint a 2016. évtől a Kormány bevezeti a köztisztviselői életpálya modellt, amitől az itt dolgozók anyagi megbecsülésének javulása, a szakmai előmeneteli rendszer korszerűsítése várható, amely természetesen a hegyvidéki lakosok ügyeinek intézésében is éreztetni pozitív hatását. A programidőszakban cél a „még jobb” minősítés elérése. Ennek érdekében célunk az elektronikus ügyintézés minél szélesebb körű biztosítása, takarékos és költségkímélő módszerek alkalmazása.

5.8. Városmarketing

A terület gazdasági-társadalmi fejlődéséhez, a nemzetközi kapcsolataink bővítéséhez és általában a sikeres feladatellátáshoz, kiemelkedő ügyfél-elégedettséghez a szolgáltatásokhoz kapcsolódó, tudatos városmarketingre is szükség van. Az elmúlt években az Önkormányzat az internetes megjelenéstől a sajtópolitikáig sokrétű eszközzel alakított ki az interaktív kommunikáció érdekében.

A XXI. századi kommunikációs eszközök alkalmazásával - okostelefonos applikációkkal, közösségi oldalakon történő kommunikációval - költséghatékony, közvetlen elérést tudunk megvalósítani, mivel a Hegyvidéken magas az ezen eszközöket használók száma.

Emellett továbbra is nagy szerepe van a nyomtatott sajtónak, ami főképp az idősebb lakosság körében - bár közöttük is terjed a modern kommunikációs eszközök használata - még mindig fontos és megbízható információforrásnak számít. Erre tekintettel a programidőszakban a Hegyvidék újsághoz több, az önkormányzat tevékenységéhez kapcsolódó tematikus kiadvány melléklet készítését és ingyenes eljuttatását is tervezzük az itt lakóknak.

Fontosnak tartjuk a kerületi polgárok véleményének megismerését és a döntés előkészítő folyamatba történő bevonását. Ennek érdekében rendszeresen lakossági fórumokat szervezünk, telefonon, on-line formában vagy nyomtatott kérdőíveken kérjük ki az itt élők véleményét. (Példaként említhetjük a Normafa rehabilitációját, amelynek előkészítő fázisában több tucat civil szervezettel és hegyvidéki polgárral egyeztetett az Önkormányzat.)

Az önkormányzat olyan szolgáltatást is nyújt a hegyvidékieknek, amely az életminőségük javítását szolgálja, mint például a Hegyvidék Kártya program, az UV-sugárzással kapcsolatos SMS-küldés. A sikeres „Lépjünk, hogy ne lépjünk bele!” kutyapiszok elleni és a „Zebrafest” közlekedésbiztonsági kampány sikere alapján hasonló, tematikus akciókat a programidőszakban is tervezzük.

6. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK

6.1. Településfejlesztési stratégiák

A 2014-2020. közötti időszak stratégiai alapidokumentumaként definiált „Európa 2020” stratégia célul tűzte ki az intelligens, fenntartható és befogadó Európa megvalósítását. Ebben alapelveként fogalmazódik meg, hogy a **fenntartható városfejlődés érdekében olyan integrált stratégiákra** van szükség, amelyek célul tűzik ki a településeket, városrészeket érintő gazdasági, környezeti és társadalmi jellemzőkkel összefüggő problémák kezelését. Ennek érdekében a települési önkormányzatoknak középtávú Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) és hosszú távú (2030-ig szóló) Település-, esetünkben Kerületfejlesztési Konceptiót kell készíteni.

Az Önkormányzat már a 2007-2013. évekre vonatkozóan is integráltan fogalmazta meg a városfejlesztési stratégiáját (IVS), amelynek keretében például a MOM-Gesztenyészkert funkcióbővítő fejlesztése valósult meg. Az új ITS kialakítása érdekében a 2015. évben már megkezdjük az IVS megvalósulásának felülvizsgálatát, és a megvalósítás során szerzett tapasztalatokat is figyelembe véve, a megváltozott körülményekhez igazítva fogalmazzuk meg az új fejlesztési prioritásokat, valamint a komplex városfejlesztési projekteket. Az ITS és a vele párhuzamosan készülő Kerületfejlesztési Konceptió készítése során az Önkormányzat széleskörű partnerségre épít, bevonva a lakosságot, a településen érdekelt gazdasági társaságokat, civil-és érdekképviseleti szervezeteket, egyéb közigazgatási szerveket a 2015. januárban elkészült partnerségi terv alapján.

Mivel jelenleg a középtávú és a hosszú távú fejlesztési koncepció kidolgozása folyamatban van, így csak azokat a célokat tudjuk kiemelni, amelyek előkészítése már megtörtént, a szükséges források a 2015. évi költségvetésben rendelkezésre állnak.

A programidőszak kiemelt településfejlesztési célkitűzése a Normafa rehabilitáció megvalósítása lesz, amelyet a következő pontban mutatunk be. Emellett az Önkormányzat 2015. évi költségvetésében szerepel a „Városháza tér” kialakítása. A 2015. évben a Fővárosi Önkormányzat finanszírozásában megkezdődik a Böszörményi út felújításának tervezése. Célunk, hogy a programidőszak második felében a kerület egyik főutcája nemcsak közlekedési, hanem városképi arculat szempontjából is megújuljon.

A városfejlesztési programok mellett az eddigi gyakorlatnak megfelelően az Önkormányzat a társasházak és a védett épületek megújításának támogatására a pályázati rendszer fenntartásával az éves költségvetésében forrást kíván biztosítani.

A Fővárosi Önkormányzat elfogadta az új Településszerkezeti Tervét, erre tekintettel az Önkormányzatnak új Helyi Építési Szabályzatot és a mellékletét képező Szabályozási Tervet kell készítenie, amely a ITS és a Kerületfejlesztési Konceptió végrehajtását teszi lehetővé.

6.2. Normafa rehabilitáció

2013. szeptemberben a Magyar Országgyűlés önálló törvényt alkotott a Normafa Park rehabilitációjáról, amely alapján 2014. évben az Önkormányzat vagyonkezelésébe került a

Normafa Park területe, így a rehabilitációs program lebonyolítását is az Önkormányzat végzi. Az azóta eltelt időszakban a rehabilitáció környezetvédelmi szempontból indokolt és szükséges mértékű megvalósításáról lefolytatott széleskörű szakmai és társadalmi egyeztetések, elkészült tanulmányok eredményeként a feladat várhatóan még komplexebb lesz, a projekt határai a vagyonkezelésbe került ingatlanokon túl, lényegesen kibővülnek; a Zugligeti úttól Budakeszi határáig, a Szépjuhászné úttól a Hegyhát útig terjedő területet egy környezeti egységként kell tekinteni.

A Normafa rehabilitáció elemei:

A közlekedés szabályozása a közösségi közlekedés előnyben részesítésével.

A területen található rossz műszaki állapotú, többnyire műemlékvédelem alatt álló épületek felújítása, új funkciók szerinti hasznosítása.

A régi „Lóvasút végállomás” műemléki épületének felújítása kulturális és közösségi célú hasznosítása érdekében.

„Normafa kapu” látogató-és információs központ kialakítása.

Korlátozott síelési lehetőség biztosítása.

A közbiztonság javítása térfigyelő kamerák telepítésével, valamint felügyeleti jelenléttel.

A Normafa környezeti terhelésének, zsúfoltságának enyhítése érdekében a túraútvonalak nagyobb területre történő széthúzása, kijelölésük a Hűvösvölgyig és a Hármashatárhegyig.

A szükséges infrastrukturális háttér (csomagmegőrzők, öltözők, padok, játszóterek, futó, túra és kerékpárutak, hulladékgyűjtők, tűzrakó helyek) létrehozása.

A rekonstrukció során a Natura 2000-es hatásbecslés megállapításai és a környezetvédelmi előírások szerint kell eljárni a Normafa történelmi, kulturális hagyományainak figyelembe vételével.

A megvalósítás a 2015. május 17-re kitűzött helyi népszavazás – szándékaink szerint a célkitűzést támogató eredményt hozó – lebonyolítását követően indulhat meg. A Normafa rehabilitáció nemcsak a 2015-2019. évi programidőszak, hanem az Önkormányzat eddigi működésének legnagyobb, legkomplexebb terület rehabilitációs programja lesz, amely jelentős mértékben hozzájárulhat a helyi lakosok „hegyvidéki” identitástudatának növekedéséhez, megerősítéséhez is.

6.3. Környezetvédelem

A programidőszak legnagyobb környezetvédelmi feladata a Normafa rehabilitáció megvalósítása lesz, ami hosszú távra, a fenntartási időszakban is jelentős feladatot ró az Önkormányzatra. Csak így lesz elérhető és fenntartható a természeti környezetet megőrző használat, a zöldfelületek minőségének javítása, a környezettudatosság javítása a rehabilitáció alatt és azt követően.

A lakosság környezettudatosságának növelése kiemelt célja az Önkormányzatnak, és ehhez a lakosság „önkéntes” alapon csatlakozhat a komposztálási akcióban való részvétellel, éppen a „virágos balkonok és kertek” akció keretében történő muskátli osztás révén. A 2015. évtől már nemcsak komposztládát biztosítunk, hanem ismeretterjesztő kiadvánnyal és előadással is segítjük a programra jelentkezőket az elhatározásuk sikeres véghezvitelében.

A programidőszak első felében befejeződik az Önkormányzati fenntartású közparkok, közterületek zöldvagyron kataszteri felmérése. Ezt követően szükséges a változások nyomán követése a nyilvántartásokban is, amely lehetővé teszi a faállomány tudatos „karbantartását”. A nem önkormányzati ingatlanon található vadgesztenyefák kártevők elleni védekezéséhez történő önkormányzati hozzájárulást a már megszokott pályázati formában fenn kívánjuk tartani.

Az Önkormányzat a saját intézményei energiaellátásában is nagy szerepet szán a környezetbarát, megújuló energiaforrásoknak. Az ehhez szükséges beruházásokat pályázati források felhasználásával kívánja megvalósítani.

A 2011-2016. évekre vonatkozóan készült Önkormányzati Környezetvédelmi Programot az időközben bekövetkezett változásokra tekintettel felül kívánjuk vizsgálni és aktualizálni.

6.4. Helyi közutak, közterületek, parkok fenntartása, fejlesztése

A kerületi utak, közterületek, parkok az épített és természeti környezet elemei, azok állapota nagyban befolyásolja a városképi arculatot. A 176 km hosszú kerületi úthálózat közel ¼-ének fenntartása a Fővárosi Önkormányzat költségvetéséből történik. Az egyéb közterületek és parkok fenntartásában nem jellemző a feladatmegosztás, de például a Városmajori park felújításár közös finanszírozásban valósította meg a két önkormányzat.

A helyi közutak felújítására az elmúlt programidőszakban csak saját források álltak rendelkezésünkre, így a lakossági kommunális adóbevételek mellett felhalmozási bevételeink egy részét is erre fordítottuk. A Fővárosi Önkormányzat által a 2012-2016. évekre tervezett útfelújítások egy jelentős része végül áthúzódott a jelen programidőszak első évére.

Az útfelújítás keretében nemcsak a közutak, hanem a járdák, lépcsők is megújultak. A programidőszak végére továbbá két, igen költséges támfal probléma is megjelent, a Tamási Áron és a Költő utcában, amelyekhez sikerült „vis major” támogatást kapni a Magyar Államtól. A Hegyvidék földrajzi adottságai miatt a jövőben a támfalak több helyszínen okozhatnak problémát, így ezekre kiemelt figyelmet kell fordítani. Ennek keretében a programidőszakban szükséges lesz kialakítani a „támfal katasztert”, amely alapján a támfalak megerősítését programozottan lehet majd megoldani. A 2014. decemberi, a Normafa és környékén bekövetkezett jegesedés okozta károk helyreállítása a 2015. évi útkarbantartási program fontos részét képezi, erre külön forrást különítettünk el.

A programidőszakban folytatni kívánjuk a közutak állapotjavítását, felújítását. Ehhez reményeink szerint a korábbi TEÚT pályázathoz hasonló, belföldi támogatási lehetőség is társulni fog, mivel az EU továbbra sem nyújt támogatást ehhez a feladathoz. Mint minden feladatellátásánál, itt is fontos a források hatékony felhasználása, ami az egységnyi ráfordítással elérhető eredményként értelmezhető, azonban tisztában kell lenni azzal, hogy az elkövetkező útfelújítások fajlagos költségigénye nagyobb lehet, mint eddig volt, ugyanis a magasabban fekvő területeken, egyéb műtárgyakkal is rendelkező, helyenként felszíni vízelvezetési problémák megoldását is igénylő lakóutcák is sorra kerülhetnek.

Az egyéb közterületek és a parkok fenntartása évről-évre jelentős kiadással jár. 2014-ben az Önkormányzat szinte valamennyi köztéri játszóterét felújította, új, biztonságos és kreatív játszóeszközöket szerzett be. Így ezen a téren elsősorban működési költségek felmerülésével számolunk.

7. AZ ÖNKORMÁNYZATI VAGYONGAZDÁLKODÁS CÉLKITŰZÉSEI, ESZKÖZEI

Az önkormányzatok tulajdonában álló vagyontárgyak egyrészt közvetlenül forrásai az önkormányzati közfeladat-ellátásnak, másrészt a rendelkezésre álló vagyonelemek hatékony kezelése eredményeképpen elérhető bevételek közvetve is forrásai a helyi közszolgáltatások biztosításának. A vagyongazdálkodás komplex feladatrendszerén belül más-más eszközrendszer alkalmazását igényli az egyik vagy a másik csoport.

Az Önkormányzat vagyongazdálkodási feladatrendszere az elmúlt évben kibővült az állami tulajdonú **Normafa és környékén található ingatlanok vagyonelemek feladatainak** ellátásával. Az ezzel kapcsolatos célokat a városfejlesztési fejezetben mutattuk be.

Az önkormányzati tulajdonú vagyonelemek közül a **törzsvagyon körébe sorolt vagyontárgyak** – így a közterületek vagy az önkormányzati intézmények épületei – elsődlegesen az önkormányzat közszolgáltatási feladatainak ellátását hivatottak biztosítani. Ezen vagyonelemek folyamatos üzemeltetése, így különösen rendeltetésszerű használatra alkalmas állapotának biztosítása, a szükséges felújítási tevékenységek elvégzése kiemelt jelentőségű vagyongazdálkodási feladat, ami a programidőszakban várhatóan nagyobb hangsúlyt kap, mivel a humán közszolgáltatások területén előrevetített feladatbővülés miatt újabb ingatlanokat kell találni, és a feladatellátásra alkalmassá tenni.

A törzsvagyon körébe nem tartozó, **forgalomképesnek minősülő** vagyontárgyak bérbeadás, illetve értékesítés útján történő hasznosítása eredményeképpen az önkormányzat bevételi forráshoz jut. Célunk, hogy az alábbiakban rögzített alapelvek alapján és eszközök alkalmazásával folytatott, felelős és szakszerű vagyongazdálkodási tevékenység eredményeképpen a programidőszakban ezek a bevételek fokozatosan gyarapodjanak.

7.1. Beépítetlen ingatlanok

Elsősorban a Képviselő-testület által már értékesítésre kijelölt telekingatlanok versenytárgyalás útján történő elidegenítését kell megvalósítani, az ingatlanpiaci konjunktúra függvényében. A kis alapterületű, be nem építhető, más módon nem hasznosítható ingatlanoknak a szomszédos ingatlanok tulajdonosai részére történő értékesítését folytatni kell.

7.2. Lakás céljára szolgáló ingatlanok

Az önkormányzati tulajdonú lakások és lakóépületek elhelyezkedésüket tekintve a fővárosi ingatlanpiaci kereslet szempontjából a kerület legfrekvenciáltabbnak minősülő részében található. A területi elhelyezkedésből adódó előnyöket azonban jelentősen árnyalja az ingatlanok gyakorta

leromlott műszaki állapota, továbbá vegyes tulajdonú lakások esetén a tulajdonosi, bérlői összetétel.

Indokolt elidegenítésre kijelölni és értékesíteni a vételi joggal rendelkező bérlők által bérelt lakásokat, a leromlott műszaki állapotú üres lakásokat, amelyek bérbeadás útján sem hasznosíthatóak és közös költség-fizetési kötelezettségünk miatt kizárólag kiadással járnak, valamint a kisebbségi önkormányzati tulajdoni hányaddal rendelkező társasházakban lévő önkormányzati lakásokat.

Továbbra is az Önkormányzat tulajdonában kívánjuk megtartani a kizárólagos vagy többségi önkormányzati tulajdonú épületekben lévő lakásokat, az üzlethelyiséggé átminősíthető lakásokat, és a felújítást követően piaci alapon bérbe adható lakásokat.

7.3. Nem lakás céljára szolgáló ingatlanok

A lakásállományhoz hasonlóan a helyiségek többségére is jellemző a leromlott műszaki állapot, és a helyiségek nagy része a lakóházak pincszintjén helyezkedik el. Ezen kedvezőtlen körülmények az önkormányzati tulajdonú helyiségek gazdaságos hasznosítását korlátozzák, így szükséges az önkormányzati helyiségállomány műszaki állapotának általános felmérése és lehetőség szerinti fejlesztése. Ennek keretében meg kell határozni a hosszú távon bérbeadással hasznosítani kívánt és az értékesítésre kijelölt ingatlanok körét.

A továbbhasznosítható ingatlanokban a szükséges felújításokat el kell végezni, és bevételszerző pályára kell állítani, a hasznosítani nem kívánt ingatlanok értékesítésével a meg nem térülő (közös költség, célbefizetések) kiadásoktól mentesülni kell.

7.4. Tetőterek – hasznosítása

Az ezzel kapcsolatos elképzelések már az előző Gazdasági Programban szerepeltek, de a megvalósítás az előkészítési fázis elhúzódása miatt a tervezettnél lassabban halad. Ennek ellenére továbbra is napirenden tartjuk a jogilag rendezett állapotú, jogerős építési engedéllyel rendelkező tetőtéri ingatlanok nyílt licitálás keretében történő értékesítését.

7.5. Egyéb célok

Az önkormányzat vagyonelemeinek értéknövekedése aktív és tudatos vagyongazdálkodási tevékenység (ésszerűsített településrendezés, közterület- és közműfejlesztés, ingatlanvásárlás és beruházás, energiaracionalizálás) eredménye is lehet.

Az ingatlanvagyon körében jelentős értéknövelés érhető el a településrendezési eszközök (kiemelt városközponti fejlesztés, ésszerű közterületi szabályozás, ingatlan átsorolás, társasházi tetőterek beépíthetősége) által. E téren szigorúan alkalmazandó alapelv, hogy értékesítésre kerülő önkormányzati ingatlan beépítés szempontjából kedvező irányú átsorolására kizárólag az értékesítést megelőzően, vagy arra tekintettel feltételeken kerülhet sor, annak érdekében, hogy az átsorolás által elérhető értéknövekedés az önkormányzat javára realizálódjék. Az ebből befolyt bevételeket a meglévő egyéb ingatlanok fejlesztésére, karbantartására, közfeladatra kell fordítani.

Az ingatlanvagyon hasznosíthatósága érdekében szükséges folyamatosan aktualizálni a vagyonkataszteri nyilvántartást, ennek keretében a lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek leltározását, bérleményellenőrzéseket, műszaki állapot felmérést kell végezni.

8. SZERVEZETI, INTÉZMÉNYI HÁTTER ALAKULÁSÁNAK PROGNÓZISA

Az elő programidőszak utolsó évében az Önkormányzat egészségügyi feladatait a Gazdasági Ellátó Szolgálattól (GESZ) a Hegyvidéki Egészségügyi és Szociális Alapszolgáltatási Központhoz (HESZAK) szerveztük át. Az átszervezés fő indoka az volt, hogy az egészségügy olyan másik szakmai területhez – az idősellátáshoz – integrálódjon, ahol a közös metszéspontokban található tevékenységek egymást kiegészítő módon, hatékonyabban végezhetők.

A Gazdasági Ellátó Szolgálat profilja a változás révén letisztult, az intézmény pénzügyi-számviteli feladatköre az államháztartási törvény módosítása miatt bővül, mivel 2015. április 1-jétől a Virányosi Községi Házban megszűnik a gazdasági szervezet, amelynek feladatkörét a GESZ veszi át.

A programidőszakban az intézményhálózat bővítése a feladatellátás terjedelmének növekedése miatt az óvodai ágazatban vetíthető előre, de nem kizárt a bölcsődei és a szociális intézményhálózat bővítésének igénye sem. Ehhez a vagyongazdálkodás keretében meg kell találni a megfelelő ingatlanokat, amelyek alkalmasak illetve alkalmassá tehetők a feladatellátásra. Ilyen a Kiss János utca 31. szám alatti ingatlan, amely 2015-től részben óvodaként, részben a Pedagógiai Szakszolgálat működési helyszínéül szolgál.

Az Önkormányzat folyamatosan javítja az intézményeknek helyt adó ingatlanok műszaki állapotát, biztosítja a zavartalan működéshez szükséges feltételeket, amit az intézményeknek az egyre magasabb színvonalú munkavégzéssel kell viszonzniuk.

A közszolgáltatásokban az intézményi forma mellett egyre nagyobb mértékben vesznek részt az önkormányzat gazdasági társaságai. 2013. évben két új, 100 %-ban önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságot alapítottunk, az egyiket a megszüntetett Hegyvidéki Szabadidősport Központ intézmény helyett, a másikat a Csörsz utcai Sportcsarnok hasznosításának saját kézbe vétele érdekében. Az intézményi forma helyett abban az esetben választjuk a társasági formát, amikor a tevékenységben piaci elemek is megjelennek, és társasági formában a piaci mechanizmusokban rejlő gazdasági előnyöket jobban kilehet használni. Ezáltal nemcsak a szolgáltatási színvonala emelkedik, hanem az önkormányzati támogatási igény csökkenését is bekövetkezhet. Az új társaságok eddigi működési tapasztalatai igazolják az ezzel kapcsolatos várakozásokat.

Az újonnan alapított és a már a műszaki és üzemeltetési feladatellátás terén régebb óta működő társaságaink gazdálkodása rendezett, stabil, tulajdonosi beavatkozásra nem volt szükség. Ennek az állapotnak a fenntartását várjuk el a következő években is.

9. ÖSSZEFOGLALVA:

A Gazdasági Programban megfogalmazott szolgáltatási és városfejlesztési célok megvalósulása esetén a Hegyvidéken jó lesz élni, mert:

- az Önkormányzat folyamatosan törekszik arra, hogy a harmadik életévét betöltött gyermekek helyben, magas színvonalú pedagógia program alapján működő óvodákba járhassanak,
- a rendkívüli élethelyzetbe került emberek számíthatnak a települési támogatás valamelyik formájára,
- a szabadidő sokoldalú eltöltése helyben biztosított valamennyi korosztály számára, akár a kulturális, akár a sport terület, akár a játszóterek iránt érdeklődik,
- az idősebb korosztály egészségi állapotának megfelelő, differenciált ellátásban részesülhet,
- az önkéntes mozgalmak terjedése révén erősödnek a kisebb helyi közösségek,
- növekszik a közbiztonság,
- a Normafa rehabilitációja révén megáll a területen lévő értékek pusztulása, és új, nem feltétlenül tárgyasult értékek jönnek létre, amelyre a lokálpatrióta hegyvidéki polgárok joggal lesznek büszkéek,
- új „városközpont” alakul ki, és az ahhoz távolabbról vagy közelebbről vezető utak műszaki állapota javul,
- a közterek és parkok rendezettebbek lesznek,
- a lakosok odafigyelnek saját szűkebb és tágabb lakókörnyezetük környezettudatos kialakítására,
- élénk a bevonásos alapú a kommunikáció az Önkormányzat és a lakosság között, és
- méltányos a helyi közteherviselés.

A Program célkitűzései a Képviselő-testület jóváhagyását követően számszerűen az éves költségvetésben jelennek meg. A feltételek változása esetén a célrendszert módosítani kell, ezért a Gazdasági Programot szükség szerint, de legalább az éves költségvetés tervezés keretében felül kell vizsgálni és aktualizálni kell.